

Příloha č. 1 – Dotazník pro rodiče dětí bez odkladu

Dotazník pro rodiče

Vážení rodiče,

chtěla bych Vás poprosit o vyplnění tohoto dotazníku, který je součástí mé diplomové práce a bude nám sloužit jako zpětná vazba na naši práci. Tento dotazník se týká přípravy na zápis a absolvování zápisu do ZŠ Vaším dítětem.

Vyplnění průzkumu Vám zabere přibližně 5 minut.

Děkuji za Váš čas a ochotu, třídní učitelka – Petra. ☺

Věk dítěte:

1. Přípravovali jste se s Vaším dítětem na zápis do ZŠ?

ANO - NE

Pokud ano, jak?.....
.....

2. Příprava v MŠ na zápis dítěte do ZŠ je podle Vašeho názoru:

velmi kvalitní
dostačující
má mezery - v čem?

.....

3. V čem vidíte přínos učitelek MŠ na přípravě Vašeho dítěte k zápisu do ZŠ?

.....
.....

4. V čem mělo Vaše dítě problém u zápisu: (Označte, dopište, v čem mělo Vaše dítě problém. Možno označit i více možností.)

výslovnost
barvy
dny v týdnu
roční období
geometrické tvary

adresa
přednes básně/ písně
zavázání tkaničky
kresba postavy
rozlišení pravé a levé strany
dítě zvládlo vše, nemělo potíže

jiné:.....

.....

5. Uvažovali jste o odkladu Vašeho dítěte?

ANO - NE

Pokud ANO, proč?.....

.....

6. Nastoupí Vaše dítě v září 2016 do ZŠ?

ANO - NE

Pokud odklad školní docházky, proč?.....

.....

7. Jiné:

.....

.....

Dotazník pro rodiče

Vážení rodiče,

chtěla bych Vás poprosit o vyplnění tohoto dotazníku, který je součástí mé diplomové práce a bude nám sloužit jako zpětná vazba na naši práci. Tento dotazník se týká příprav Vašeho dítěte na zápis do ZŠ.

Vyplnění průzkumu Vám zabere přibližně 5 minut.

Děkuji za Váš čas a ochotu, třídní učitelka – Petra. ☺

Věk dítěte:

1. Přípravujete se s Vaším dítětem na školu?

ANO - NE

Pokud ano, jak?.....
.....

2. Plníte doporučení z pedagogicko – psychologické poradny?

ANO - NE

Pokud ano, jaké?.....
.....

3. Pracují učitelky s Vaším dítětem podle individuálního vzdělávacího programu? Jak?

.....
.....

4. V čem vidíte přínos učitelek MŠ na přípravě Vašeho dítěte k zápisu do ZŠ?

.....
.....

5. V čem mělo Vaše dítě problém u zápisu: (Označte a doplňte, v čem mělo Vaše dítě problém. Možno označit i více možností.)

- výslovnost
- barvy
- dny v týdnu
- roční období
- geometrické tvary
- adresa
- přednes básně/ písně
- zavázání tkaničky
- kresba postavy
- rozlišení pravé a levé strany
- dítě zvládlo vše, nemělo potíže

jiné:.....

.....

6. Zlepšilo se Vaše dítě v některých problémových oblastech od zápisu do ZŠ?

ANO - NE

Pokud ANO, kde?.....

.....

7. Spolupracujete s učitelkami MŠ a odborníky na překonání problémových oblastí

Vašeho dítěte?

ANO – NE

Pokud ANO, jak?

.....

8. Navštěvuje Vaše dítě přípravné kurzy na školu, odborníky (např.: logoped)?

ANO – NE

Pokud ANO, jaké?

.....

7. Jiné:

.....

Příloha č. 3a – č. 3c – Tabulky - Emoční a sociální zralost - Děti bez odkladu školní docházky

Tabulka č. 3a – Záznam pokroků Kubíka během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Emoční a sociální zralost Kubík	Přijímání role	Nezvládá	Stejně (nechápe, že nějaké role má)	Žádný pokrok	Bez zlepšení	Stejně
	Odpoutání od rodičů, jiné blízké osoby	Špatné. (Do MŠ nastoupil až ve svých 5 letech a 9 měsících. Předtím byl doma s matkou.)	Špatné. Do MŠ nechodí pravidelně, většinou nemocný. Po příchodu do třídy často vyžaduje matku. Hledá ji, vyptává se na nic.	Přetrvává to, že do MŠ nechodí pravidelně, často je nemocný. Po příchodu do třídy si dokáže jít hrát s kamarády. Neustále se na matku vyptává – Kde je? Kdy přijde?	Přetrvává	Stejně
	Adaptace	Špatná	Zlepšení	Zlepšení	Téměř si zvykl na nové prostředí třídy.	Stejně
	Navazování kontaktů, začlenění se do kolektivu	Snaží se. Děti se smějí jeho zvláštnímu chování, vyjadřování se	Bez zlepšení	Hraje si s dvěma kamarády, kteří mají problémy s komunikací. Žádné	Stejně	Stejně

		výkřiky, nechtějí si s ním hrát. Nepochopí pravidla hry, bourá jim stavby atd. Má dva kamarády s komunikačními problémy.		další zlepšení v jeho chování, projevech, navazování kontaktů.		
	Komunikace a spolupráce s kamarády	Pokřiky, ukazování, zbrklé pobíhání.	Stejně	Stejně. Dokáže zbrkle pozdravit „ahoj“. S kamarády se dorozumívá jednotlivými slovy, ukazováním.	Beze změny	Stejně
	Vznést svůj názor, kompromis	Nedokáže	Nedokáže	Nedokáže	Nedokáže. Pouze výkřiky.	Stejně
	Překonat překážky, zvládnout neúspěch	Nezvládne, nerozumí neúspěchu.	Beze změny	Nechápe, co to je.	Beze změny	Stejně
	Plnit	Potřeba individuální	Beze změny	Žádné zlepšení. Na	Beze změny	Stejně

	požadavky	přístup, nerozumí zadání. Činnost není splněna vždy podle požadavků učitelky.		zadání úkolu reaguje otázkou: „A jak?“		
	Setrvat u činnosti	Odbíhá, nesetrvá v klidu.	Žádné zlepšení	Beze změny	Déle setrvá u činnosti.	Stejně
	Dokončit činnost	Individuální přístup – svým způsobem ji dokončí.	Žádné zlepšení	Přetrvává	Neustále si činnost dokončuje po svém – začaráním. S pomocí, přidržováním psací potřeby úkol z malé části splní.	Stejně
	Zhodnotit aktivitu, kamaráda	Nedokáže	Nedokáže	Nedokáže, nepochopí obsah úkolu.	Beze změny	Stejně

Resumé

Kubík má velmi oslabenou emoční a sociální zralost. Špatně se adaptoval do třídy. Z počátku se nedokázal odpoutat od svých rodičů, s kterými trávil celé dny. Po prvním příchodu u něj propukl hysterický pláč a snaha utéct z MŠ. Došlo k mírnému zlepšení. Do MŠ dochází málo, proto neustále hledá matku, volá ji. Ve třídě si našel dva kamarády s komunikačními problémy. S nimi se dorozumívá různými gesty, jednočlennými větami, výkřiky. Ostatní děti s ním kontakty nenavazují. Nedokáže v klidu setrvat u činnosti až do konce a pracovat podle pokynů. Činnosti si často plní tak, jak se líbí jemu.

Po uplynutí 3 měsíců nedošlo u Kubíka téměř k žádné změně. Zlepšení se objevilo v odpoutání od rodičů. Chlapec se po příchodu do MŠ zapojí do hry svých dvou kamarádů. Komunikuje s nimi pomocí gest a jednotlivých slov, zvuků. Matku neustále vyhledává. Dokáže učitelku i kamarády ve třídě zbrkle pozdravit „ahoj“. Rád by se zapojil do činností, splnil je, ale nepochopí zadání a pokaždé se ptá: „A jak?“ Kubík si téměř zvykl na prostředí třídy v mateřské školce. S velkou pomocí paní učitelky částečně dokáže činnosti dokončit a setrvat u nich déle.

Po půl roce nemohu u Kubíka zaznamenat žádné velké zlepšení, protože do mateřské školy dochází zřídka.

Tabulka č. 3b – Záznam pokroků Verunky během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Emoční a sociální zralost Verunka	Přijímání role	Zvládá (dokáže přijmout roli dcery, žáka, i jiné role při spontánních, řízených hrách s kamarády)	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Odpoutání od rodičů, jiné blízké osoby.	Z počátku nelehké, příchod doprovázený pláčem.	Zlepšení. V MŠ se jí líbí, každé ráno přichází s úsměvem.	Přetrvává. Pokud nepřijde po delší době do mateřské školy.	Stejně	Stejně
	Adaptace	Pomalou se adaptuje na nové prostředí, kamarády, učitelky.	Zlepšení	Pokud dlouho nechybí, do mateřské školy se těší.	Stejně	Zvládá
	Navazování kontaktů, začlenění se do kolektivu	Špatně navazuje kontakty s kamarády, udržuje si od ostatních odstup.	Zlepšení. Má plno kamarádů ve třídě.	Stejně	Stejně	Zvládá
	Komunikace a spolupráce	Stydlivá, straní se.	Bez problémů komunikuje a	Přetrvává	Stejně	Zvládá

	s kamarády		spolupracuje s kamarády.			
	Vznést svůj názor, kompromis	Nedokáže.	Někdy svůj názor vznese v zajímavých situacích. Nerada dělá kompromisy. Raději si stojí za svým názorem.	Stejně	Občas udělá kompromis	Stejně
	Překonat překážky, zvládnout neúspěch	Zvládá. Neúspěch je někdy spojen s pláčem. Potřeba individuální přístup – zhodnotit, kde byla chyba a najít správné řešení.		Stejně	Snaží se najít správné řešení	Zvládá
	Plnit požadavky	Plní	Plní	Plní	Plní	Plní
	Setrvat u činnosti	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
	Dokončit činnost	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
	Zhodnotit aktivitu, kamaráda	Nedokáže	Dokáže jednoslovně	Stejně	Zhodnotí jednou větou	Přetrvává

Resumé

Verunka se velmi zlepšila. Z počátku se stranila všem v MŠ. Špatně se adaptovala, chodila do MŠ s pláčem. Postupem času se jí ve třídě zalíbilo. Začala si hledat kamarády, komunikovat s nimi, hrát si. Někdy potřebuje individuální přístup, ale snaží se vše řešit sama. Ráda plní různé činnosti až do konce.

Po 3 měsících příchod málokdy doprovází pláč. Pokud nedochází déle do mateřské školy, občas je příchod s pláčem. Když dlouho nechybí, chodí do třídy s úsměvem, těší se na své kamarády, a co nového jí čeká. Se svými kamarády komunikuje a spolupracuje. Ráda soutěží, ale problém ji dělá unést neúspěch, prohru, která je doprovázena opět pláčem. Poté potřebuje zjistit, kde byla chyba a jak je to správně. S radostí plní požadavky, které jí učitelka zadá. Setrvá u nich do konce, až sama uzná za vhodné, že má činnost hotovou. Ráda hodnotí aktivitu, práci nejen svou, ale i kamarádů. Umí zhodnotit co se jí líbí/ nelíbí a co by udělala jinak a vysvětlit to druhým.

Po půl roce se Verunka velmi zlepšila. Je emočně i sociálně zralá. Dokázala se adaptovat na nové prostředí, odpoutat se od rodičů. Pokud do mateřské školy delší dobu nedochází, návrat není vždy s úsměvem. Ale za chvíli je všechno v pořádku. Bez problémů navazuje kontakty s druhými, našla si spoustu kamarádů. Neúspěch nese někdy obtížně, ale snaží se bez pláče a najít správné řešení. Ráda plní zajímavé činnosti, u kterých setrvá v klidu až do té doby než je s výsledkem spokojená. Dokáže svou práci i práci druhých okomentovat, zhodnotit.

Tabulka č. 3c – Záznam pokroků Páti během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Emoční a sociální zralost Pát'a	Přijímání role	Nedokáže	Zvládá přijímat roli kamaráda, žáka v MŠ.	Zvládá přijímat i další role.	Zvládá	Zvládá
	Odpoutání od rodičů, jiné blízké osoby	Do MŠ přichází s pláčem. Odpoutání od rodičů, nové prostředí, nové paní učitelky přijímá špatně.	Zlepšení. Odpoutání zvládá bez pláče.	Přetrvává	Zvládá	Zvládá
	Adaptace	Špatná adaptace. Pomočuje se v MŠ.	Zlepšení. Stále zamklý. Problémy s pomočováním se někdy vyskytnou.	Bez problémů	Zvládá	Zvládá
	Navazování kontaktů, začlenění se do kolektivu	Stydlivý, špatně navazuje kontakty, straní se.	Komunikuje pouze s dvěma kamarády.	Přetrvává	Začíná komunikovat s více kamarády	Stejně
	Komunikace a spolupráce	S nikým nekomunikuje.	Komunikuje s kamarády.	Přetrvá	Stejně	Stejně

s kamarády					
Vznést svůj názor, kompromis	Nedokáže	Nedokáže. Někdy jen potichu pro sebe.	Přetrvává	Stejně	Stejně
Překonat překážky, zvládnout neúspěch	Zvládá. Neúspěch řeší nervozitou až pláčem.		Přetrvává	Stejně	Stejně, vymizel pláč
Plnit požadavky	Pokyny plní. Někdy potřeba individuálního přístupu.	Pokyny plní	Zvládá	Zvládá	Zvládá
Setrvat u činnosti	Setrvá u činnosti do konce, v klidu.	Setrvá u činnosti do konce, v klidu.	Zvládá	Zvládá	Zvládá
Dokončí Činnost	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Zhodnotit aktivitu, kamaráda	Nedokáže	Nedokáže. Nemá svůj názor.	Přetrvává	Stejně	Bez změny

Resumé

Páťa se velmi zlepšil. Z počátku se do MŠ vůbec netěšil, každé ráno plakal, někdy se i během dne pomočil. Je hodně stydlivý a v prvních dnech se ostatním stranil. Po pár dnech si dokázal najít dva kamarády, na které se těší, komunikuje a tráví s nimi nejvíce času. Nedokáže vznést svůj názor, někdy si ho říká jen sám pro sebe. S kamarády spolupracuje a podřizuje se jejich názorům. Neví, jak reagovat na neúspěch. V takovéto situaci je nervózní až plačtivý. U činností plní všechny požadavky, setrvá u nich až do konce a v klidu. Zatím nemá svůj názor, nezhodnotí svou aktivitu či aktivitu druhých. Buď názor druhého zopakuje, nebo žádný nepoví.

Po 3 měsících se dokáže odpoutat od rodičů. Adaptoval se na MŠ. Problémy s pomočováním vymizely. Je stále zamlklý, stydlivý. Špatně navazuje kontakty s dalšími lidmi. Komunikuje pouze se svými dvěma kamarády, s učitelkami zřídka, pokud něco potřebuje. Před ostatními nedokáže vznést názor, zhodnotit svou práci či práci druhých. Všechno si povídá sám pro sebe potichu. Před dětmi, učitelkami je velmi stydlivý. Rád plní pokyny učitelky. Činnosti v klidu dokončí. Pokud má něco špatně nebo chybí, potřebuje individuální přístup.

Během půl roku udělal velký pokrok. Na MŠ se adaptoval a dochází do ní bez pláče. Našel si více kamarádů, s kterými komunikuje, spolupracuje. Individuálně začal komunikovat i s učitelkami. Stále přetrvává problém s vznesením názoru, hodnocení činností, prací, výstupu kamarádů. Nerad mluví před ostatními, proto si stále povídá potichu pro sebe.

Přílohy č. 3d a č. 3e – Tabulky - Emoční a sociální zralost - Děti s odkladem školní docházky

Tabulka č. 3d – Záznam pokroků Martínka během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Emoční a sociální zralost Martínek	Přijímání role	Problém s rozlišováním autority – paní učitelky.	Zlepšení	Bez potíží	Stejně	Stejně
	Odpoutání od rodičů, jiné blízké osoby	Bez potíží (do MŠ se těší, navštěvuje ji už od svých 3 let).	Bez potíží	Stejně	Stejně	Zvládá
	Adaptace	Bez potíží	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Navazování kontaktů, začlení se do kolektivu	Kontakty navazuje rychle, bez problémů. Někdy se snaží svým nevhodným chováním na sebe upozornit.	Ztrácí kontakty s kamarády díky ubližování.	Zlepšení. Přestává kamarádům ubližovat.	Provokuje kamarády	Snaží se být ke kamarádům hodný, neubližovat jim. Stále je provokuje.
	Komunikace a spolupráce s	S kamarády i učitelkami	Stejně	Přetrvává	Stejně	Stejně

	kamarády	komunikuje a spolupracuje. Rád si ale věci dělá po svém.				
	Vznést svůj názor, kompromis	Někdy. Stojí si za svým názorem, nerad přijímá názory druhých.	Přetrvává	Někdy dokáže udělat kompromis. Často si stojí za svým názorem.	Beze změny	Stejně
	Překonat překážky, zvládnout neúspěch	Překážky dokáže překonat. Nerad prohrává. Někdy neúspěch řeší uražením nebo agresivním chováním.	Přetrvává	Přetrvává	Přetrvává	Snaží se neúspěch řešit bez urážení, přát úspěch druhým.
	Plnit požadavky	Požadavky plní. Někdy potřeba individuálního přístupu, aby u činností neprovokoval	Přetrvává	Požadavky plní sám bez potíží. Když si neví rady, požádá o pomoc paní učitelku nebo kamaráda.	Přetrvává	Stejně

		ostatní.				
	Setrvat u činnosti	Ano	Ano	Ano, bez potíží.	Ano	Ano
	Dokončit činnost	Dokončí	Dokončí	Dokončí	Dokončí	Dokončí
	Zhodnotit aktivitu, kamaráda	Pokud je z aktivity nadšen, dokáže ji zhodnotit. Ostatní aktivity hodnotí jen někdy. Ohodnotit dokáže i kamarády.	Stejně	Stejně. Někdy opakuje názory druhých.	Stejně	Snaží se vyjádřit svůj názor, aniž by opakoval názory druhých. Rád sdělí ostatním, co se mu líbí, nelíbí a proč.

Resumé

Martínek je třídní „srandista, pohodář a zlobil“. Ve třídě se adaptoval a odpoutal od rodičů rychle a bez potíží. Dokáže přijímat role, problém mu tvoří rozlišování autority. Ve třídě má spoustu kamarádů, pokud je neprovokuje a neubližuje jim. Dokáže dobře navazovat kontakty s ostatními, vznést svůj názor. Nerad dělá kompromisy a prohrává. U činností setrvává, rád je správně dokončí.

Po 3měsících se chlapec velmi zlepšil. Jeho agresivní chování se zmírnilo. Kamarádům téměř neubližuje, rád je provokuje a dělá jim naschvály. Rád si stojí za svým názorem, někdy dokáže udělat i kompromis. U činností setrvává a plní je sám bez pomoci paní učitelky. Když si neví rady, sám se dojde poradit s kamarády nebo paní učitelkou.

Martínek má téměř všechny dovednosti týkající se emoční a sociální zralosti rozvinuté. K pokroku u něj došlo ve vztahu a chování ke kamarádům. Snaží se být k nim milý, hodný, neubližuje jim, ale neustále je rád provokuje. Dokáže dětem fandit, unést prohru, přát úspěch, výhru druhým. Při aktivitách rád řekne svůj názor, zda se mu to líbilo/ nelíbilo a zhodnotí i výstup, práce svých kamarádů.

Tabulka č. 3e – Záznam pokroků Lukáška během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Emoční a sociální zralost Lukášek	Přijímání role	Zvládá. (Přijímá roli syna, žáka, rozlišuje autoritu)	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Odpoutání od rodičů, jiné blízké osoby	Špatné. Do MŠ chodí druhým rokem. Každé ráno se nemůže odpoutat od rodičů.		Zlepšení. Pokud má ve třídě své kamarády, odpoutá se od rodičů snadněji.	Stejně	Stejně
	Adaptace	Pomalů se adaptuje na prostředí. Do třídy chodí každé ráno s pláčem.		Zřídka pláče při příchodu.	Už nepláče. Pokud je déle doma, příchod je doprovázen pláčem.	Přetrvává
	Navazování kontaktů, začlenění se do kolektivu	Udržuje si od ostatních odstup. Nejvíce udržuje kontakt se svou sestrou – dvojčetem.		Komunikuje se svými kamarády a sestrou. S učitelkami nerad komunikuje.	Zlepšení	Snaží se komunikovat jen s kamarády a občas s učitelkami.
	Komunikace a	Nejvíce	Zlepšení. Našel si	Přetrvává	Přetrvává	Přetrvává

	spolupráce s kamarády	komunikuje se setrou.	kamarády, s kterými komunikuje a spolupracuje.			
	Vznést svůj názor, kompromis	Nedokáže. Nemá vlastní názor, podřídí se názorům ostatních.		Opakuje názory druhých, sám se nevyjádří.	Přetrvává	Přetrvává
	Překonat překážky, zvládnout neúspěch	Překážky se snaží překonávat. Neúspěch řeší pláčem. Potřeba individuálního přístupu, dopomoci a náznaku řešení.		Přetrvává	Občas se snaží překážku překonat, ale pořád potřebuje individuální přístup.	Stejně
	Plnit požadavky	Ano, plní. Potřeba individuálního přístupu.		Přetrvává	Stejně	Bez zlepšení
	Setrvat u činnosti	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
	Dokončit činnost	Ano, v klidu. Má pomalé pracovní tempo		Přetrvává	Stejně	Bez zlepšení
	Zhodnotit aktivitu, kamaráda	Nedokáže, nemá vlastní názor.		Stejně	Opakuje názory druhých	Přetrvává

Resumé

Lukášek má oslabenou emoční a sociální zralost. Do MŠ se zatím neadaptoval, odpoutání od rodičů je pro něj velkým problémem, který řeší pláčem. Udržuje si odstup od kamarádů. Za dva měsíce došlo k pokroku a našel si nějaké kamarády kromě své sestry. Neustále potřebuje individuální přístup a dopomoc. Nemá vlastní názor, radši se podřídí druhým.

I po 3 měsících dochází do mateřské školy s pláčem. Nerad se odpoutává od svých rodičů. Pokud ale na něho čekají jeho kamarádi, občas pláč nepropukne. Nekomunikuje jen se setrou, ale i se svými kamarády. S učitelkami komunikuje nerad, zřídka se jich na něco zeptá. Často se za něho ptá jeho sestra. Svůj názor, hodnocení neumí sám vyjádřit. Převážně opakuje odpovědi sestry. Při hrách neustále pláče, pokud se mu něco nepovede, prohraje. Potřebuje individuální přístup a vše vysvětlit. U činností setrvává v klidu až do konce. Plní požadavky učitelky. Jediný deficit při práci je jeho pomalé pracovní tempo.

Od začátku školního roku k určitému pokroku došlo. Do mateřské školy chodí ještě občas s pláčem, pokud nemá ve třídě své kamarády. Bez sestry nepřijde. Pokud je dlouho nemocný, tak mu určitý čas (několik dní) trvá si zvyknout zpět na MŠ. Začal komunikovat, spolupracovat nejen s kamarády, ale i občas s učitelkami. Našel si více kamarádů, s kterými si rád hraje. Přetrvává problém s vyjadřováním. Sám nevznese svůj názor, radši se podřídí nebo zopakuje názor, který řekl někdo před ním. Při překonávání překážek potřebuje individuální přístup, aby si byl jistý, že má v někom oporu. Potřebuje dopomoc, návrh řešení. Pomalé pracovní tempo přetrvává, což bude velký problém ve škole. Nebude stačit ostatním dětem.

Přílohy č. 4 a – č. 4c – Tabulky - Grafomotorické dovednosti - Děti bez odkladu školní docházky

Tabulka č. 4a – Záznam pokroků Kubíka během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Grafomotorické dovednosti Kubík	Kresba postavy	Hlavonožec bez detailu (kruh, čáry dolů)	Hlavonožec s detaily obličeje (oči, nos, pusa, vlasy)	Beze změny	V kresbě postavy náznak končetin	Stejně
	Správný úchop	Nemá	Nemá	Nemá, používá na trénování správného úchopu speciální tužky, pastelky	Bez zlepšení	Stejně
	Složitější grafomotorické tahy (např.:smyčky)	Nezvládá (nezvládá ani základní grafomotorické tahy – čáry, oblouk...)	Neustále nezvládá (náznak vodorovných a svislých čar, oblouku)	Čáry stále nezvládá, napodobuje je vlnovkou. Dokáže napodobit kruh.	Stejně	Bez zlepšení
	Stříhání Nůžkami	Neovládá (nedokáže stříhat	Stále stejné	Stejně	Beze změny	Stejně

		podle obrysové čáry, papír pouze nastřihá/ utrhává)				
Vézt správně stopu tužky	Při individuálním přístupu a pomoci (vedení tužky) dokáže	Stejně	Beze změny	Stejně	Žádné zlepšení	
Vybarvovat bez přetahování	Vybarvuje s přetahováním, čará	Žádné zlepšení	Beze změny	Žádné zlepšení	Stejně	
Nápodoba geometrických tvarů, jiných tvarů, písmen	Nedokáže napodobit (snaha formou vlnovky)	Stále beze změny	Stejně	Dokáže napodobit kruh	Stejně	
Jemná motorika	Špatná	Špatná	Špatná	Špatná	Špatná	

Resumé

Kubík má málo rozvinuté grafomotorické dovednosti. Úroveň jeho kresby je na úrovni 3letých dětí. Jeho výtvarný projev je čárání. Chlapec nemá správný úchop. Z pozorování usuzuji, že do této doby než nastoupil do mateřské školy, se nesetkal s psacími potřebami, nůžkami. Nedokáže napodobit žádné tvary, písmena, číslice. Jeho nápodoba znaků je pokaždé stejná – vlnovky. Nedokáže držet správně nůžky, vystřihávat podle obrysové čáry. Obrázek vystřihává tak, že části papíru stříhá/ utrhuje nůžkami na drobné nepravidelné kousky. Nedokáže sám správně vézt stopu tužky. Obrázek vybarvuje s přetahováním, čárá nesmyslně po celém papíře. Potřeba neustálého individuálního přístupu, kdy chlapcovi pomáháme se všemi činnostmi.

Po půl roce nemohu zaznamenat viditelné pokroky, protože chlapec dochází do mateřské školy zřídka.

Tabulka č. 4b – Záznam pokroků Verunky během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Grafomotorické dovednosti Verunka	Kresba postavy	Neobratná, jednoduchá, nedokáže dvojdimenzionálně zobrazit končetiny a trup, detaily obličeje	Dokáže dvojdimenzionálně zobrazit končetiny	Stejně	Náznak oblečení	Detaily oblečení
	Správný úchop	Nesprávný	Žádné zlepšení	Dochází na grafomotorický kurz, doma i v mateřské škole používá speciální psací potřeby	Zlepšení	Téměř správný úchop
	Složitější grafomotorické tahy (např.:smyčky)	Nezvládá (zvládá jednoduché grafomotorické tahy – kříž, kolo aj.)	Snaha o nápodobu smyček	Zlepšení	Zvládá	Zvládá
	Stříhání	Zvládá vystřihávat	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá

	Nůžkami	podle obrysové čáry				
	Vézt správně stopu tužky	Ano, s menší dopomocí	Ano, sama	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Vybarvovat bez přetahování	Vybarvuje s přetahováním	Zlepšení	Stále je zbrklá	Snaží se tolik nepřetahovat	Stejně
	Nápodoba geometrických tvarů, jiných tvarů, písmen	Problém s nápodobou	Zlepšení, dokáže napodobit geometrické tvary, písmena (napodobí své jméno)	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Jemná motorika	Bez velkých problémů	Zlepšení	Stejně	Stejně	Snaží se

Resumé

Kresba postavy neodpovídá věku dítěte, je neobratná, jednoduchá, nedokáže dvojdimenzionálně zobrazit končetiny a trup. Objevují se detaily obličeje. Vybarvuje s přetahováním. Má špatný úchop psacích potřeb. Neustálým opravováním a nácvikem nedošlo ke zlepšení. Nůžky správně ovládá a vystřihuje podle obrysové čáry. Velké zlepšení došlo v nápodobě geometrických tvarů, písmen, číslic. Dokáže vše sama napodobit.

Po 3 měsících nejsou znát na postavě detaily oblečení. Postava je stále jednobarevně vybarvená. Velkým problémem je nesprávný úchop psacích potřeb. Verunka začala docházet na grafomotorický kurz a v mateřské škole i doma používá speciální psací potřeby. Složitější grafomotorické tahy také nejsou její silnou stránkou.

Během půl roku udělala velký pokrok. V tuto dobu zvládá zcela všechny grafomotorické dovednosti. I správný úchop tužky je téměř bez problémů.

Tabulka č. 4c – Záznam pokroků Pátí během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Grafomotorické dovednosti Pát'a	Kresba postavy	Dvojdimenzionální zobrazení trupu a končetin, detaily obličeje	Dvojdimenzionální zobrazení trupu a končetin, detaily obličeje	Stejně, objevují se náznaky oblečení	Stejně	Stejně
	Správný úchop	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
	Složitější grafomotorické tahy (např.:smyčky)	Zvládá pouze jednodušší grafomotorické prvky – kola, čtverce, šikmé čáry	Snaha napodobit smyčky	Zlepšení	Zvládá	Zvládá
	Stříhání Nůžkami	Zvládá stříhat podle obrysových čar	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Vézt správně stopu tužky	Potřeba individuálního přístupu	Zlepšení	Snaží se sám	Zlepšení	Zvládá sám
	Vybarvovat bez přetahování	Je pečlivý, vybarvuje bez přetahování	Vybarvuje bez přetahování	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Nápodoba geometrických tvarů, jiných	Dokáže napodobit geometrické tvary, náznak nápodoby	Napodobuje písmo v obrácené podobě, píše zprava doleva	Zlepšení	Občas některá písmena napodobí v zrcadlově	Zvládá

	tvarů, písmen	písmen			obrácené podobě. Snaží se sám podepsat	
	Jemná motorika	Bez potíží	Bez potíží	Bez potíží	Bez potíží	Bez potíží

Resumé

Kresba postavy odpovídá věku. (dvojdimenzionální zobrazení trupu a končetin, detaily obličeje). Zvládá pouze jednodušší grafomotorické prvky – kola, čtverce, šikmé čáry. Je pečlivý, vybarvuje bez přetahování. Má správný úchop psacích potřeb, ovládá nůžky. Došlo k zlepšení nápodoby tvarů. Dokáže napodobit geometrické tvary, písmena, číslice. Problém se objevuje v tom, že písmena napodobuje v zrcadlově obrácené podobě.

Pátá má správně dvojdimenzionálně zobrazený trup a končetiny. Postava má i detaily obličeje, ale zatím se neobjevují ani náznaky oblečení (tělo je jednobarevně vybarvené). Přetrvává špatné vedení stopy tužky a napodobování písma, číslic, tvarů v zrcadlově obrácené podobě.

Během půl roku došlo k pokroku. Postava je již oblečená i s detaily jako jsou knoflíky, čepice aj. Nepotřebuje téměř žádný individuální přístup při práci. Občas se to nepovede, ale snaží se napodobovat tvary, číslice, písmena ve správné poloze.

Příloha č. 4d a č. 4e – Tabulky – Grafomotorické dovednosti - Děti s odkladem školní docházky

Tabulka č. 4d – Záznam pokroků Martínka během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Grafomotorické dovednosti Martínek	Kresba postavy	Postava s dvojdimenzionálně zobrazenými končetinami, detaily obličeje, bez oblečení	Kresba postavy bez detailů oblečení	Stejně	Pomalu se začínají objevovat detaily oblečení	Postava s detaily oblečení
	Správný úchop	Nesprávný úchop	Malé zlepšení (dochází na grafomotorický kurz)	Stejně	Občas správně uchopuje psací potřeby	Správný úchop
	Složitější grafomotorické tahy (např.:smyčky)	Nezvládá (zvládá jednodušší tahy – kola, rovné čáry)	Nezvládá (zvládá šikmé, vodorovné čáry, kola, oblouk)	Začíná zvládat šikmé a rovné čáry	Zvládá kola, smyčky, oblouky	Bez problémů
	Stříhání Nůžkami	Dokáže vystřihovat podle obrysové čáry	Dokáže vystřihovat podle obrysové čáry	Ano	Ano	Ano
	Vézt správně	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano

	stopu tužky					
	Vybarvovat bez přetahování	Je zbrklý, rychlý. Vybarvuje s přetahováním.	Přetrvává	Stejně	Beze změny	Stejně
	Nápodoba geometrických tvarů, jiných tvarů, písmen	Zvládá bez problémů	Zvládá bez problémů (dokáže napsat své jméno)	Zvládá napodobit geometrické tvary i některá písmena	Stejně	Dokáže napodobit geometrické tvary, písmena
	Jemná motorika	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá

Resumé

Kresba postavy má dvojdimenzionálně zobrazené končetiny, detaily obličeje, ale zatím bez detailů oblečení. S vybarvováním má potíže. Je velmi zbrklý, proto jeho obrázky jsou začárané. Úchop psacích potřeb je špatný. Od začátku září začíná navštěvovat grafomotorický kurz. Ostatní grafomotorické dovednosti zvládá.

Po třech měsících došlo ke zlepšení ve všech dovednostech díky návštěvě grafomotorického kurzu a využívání speciálních pomůcek doma i v mateřské škole – tužky, pastelky se zářezy na trénink správného úchopu. Začíná mít náznaky správného úchopu.

Po půl roce se zlepšil. Začíná správně držet psací potřeby, napodobovat písmena, různé tvary, číslice. Zvládá plnit různá grafomotorická cvičení, kde se procvičují vodorovné, šikmé čáry, smyčky, oblouky aj. V kresbě udělal pokrok, postava má nejen detaily obličeje, ale i rozlišuje detaily oblečení.

Tabulka č. 4e – Záznam pokroků Lukáška během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Grafomotorické dovednosti Lukášek	Kresba postavy	Postava s dvojdimenzionálně zobrazenými končetinami, detaily obličeje, bez oblečení	Postava s detaily oblečení	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Správný úchop	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
	Složitější grafomotorické tahy (např.:smyčky)	Nezvládá (zvládá šikmé, vodorovné čáry, kola, oblouky)	Zvládá s pomocí, individuálním přístupem	Stejně. Začíná docházet na grafomotorický kurz	Malé zlepšení	Stejně
	Stříhání Nůžkami	Zvládá (ne vždy střídá podle obrysové čáry)	Zlepšení	Snaží se stříhat podle obrysové čáry.	Zvládá	Zvládá
	Vézt správně stopu tužky	Ano, nutný individuální přístup	Ano, nutný individuální přístup	Stejně	Přetrvává	Stejně
	Vybarvovat bez přetahování	Pečlivý, vybarvuje bez přetahování	Pečlivý, vybarvuje bez přetahování	Zvládá	Zvládá	Zvládá

	Nápodoba geometrických tvarů, jiných tvarů, písmen	Neovládá nápodobu písmen	Dokáže napodobit své jméno	Zvládá napodobit geometrické tvary, některá písmena	Stejně	Zvládá
	Jemná motorika	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá

Resumé

Lukášek má oslabené grafomotorické dovednosti. Během dvou měsíců u něho došlo k pokroku. Kresba postavy odpovídá předškolnímu věku s detaily obličeje, oblečení, dvojdimenzionálním zobrazením končetin. Jeho obrázky jsou vybarveny pečlivě, bez přetahování. Má správný úchop, dokáže ovládat nůžky. Při některých grafomotorických dovednostech potřebuje individuální přístup. Dokáže napodobovat tvary, číslice, problém mu dělají písmena.

Ve svých grafomotorických dovednostech se posunul o kousek dál. Absolvování grafomotorického kurzu mu pomohlo k zvládnutí složitějších grafomotorických tahů, napodobování písmen, číslic, geometrických tvarů. Při vedení stopy tužky potřebuje individuální přístup. Jinak žádné další viditelné problémy nemá. Snaží se stříhat podle obrysové čáry.

Během půl roku udělala velký pokrok díky návštěvě grafomotorického kurzu a používání speciálních pomůcek jak doma, tak v mateřské škole.

Příloha č. 5a – č. 5c – Tabulky – Komunikativní dovednosti - Děti bez odkladu školní docházky

Tabulka č. 5a – Záznam pokroků Kubíka během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Komunikativní dovednosti Kubík	Výslovnost	Špatná. Chlapec se zadržává, opakuje slabiky.	Žádné zlepšení. Stále nedochází na logopedii.	Stejně	Beze změny. (Rodiče stále nereagují na doporučení učitelek MŠ, PPP – návštěva logopeda)	Stejně
	Jednoduchá souvětí	Nedokáže mluvit ani v jednoduchých větách. Vyjadřuje se v jednočlenných větách. Chudá slovní zásoba.	Bez zlepšení	Často se vyjadřuje výkřiky, jednotlivými slovy, slabikami.	Stejně	Beze změny
	Vyjádřování myšlenky, popis situace, události	Nedokáže se slovně vyjádřit. Vyjadřuje se pouze mimikou.	Vyjádřuje se zvuky, citoslovci (bum, kuk...)	Stejně	Beze změny	Stejně
	Vyjádřit své pocity	Nedokáže	Nedokáže	Nedokáže	Nedokáže	Stejně

	Gramaticky správně	Nedokáže	Nedokáže	Nedokáže	Nedokáže	Stejně
	Vézt dialogy	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
	Odpovídat na otázku	Nechápe obsah otázky. Sdělí pouze to, co umí říct a opakuje to několikrát za sebou.	Nechápe obsah otázky. Neustále na otázky odpovídá: „Přijde máma? Pomůže?“	Stejně	Beze změny	Stejně
	Charakterizovat znaky předmětů, osob, zvířat	Nedokáže	Nedokáže (nepochopí zadání)	Nedokáže. Často ostatním pokládá otázku „A jak?“	Stejně	Bez zlepšení
	Dokončit příběh, navrhnout další varianty	Nedokáže	Nedokáže (nepochopí zadání)	Nedokáže. Často ostatním pokládá otázku „A jak?“	Stejně	Beze změny

Resumé

Kubík je málomluvný. Odpovídá těžkopádně, v jednočlenných větách nebo výkřiky. Nedokáže se zapojit do rozhovoru, vézt dialog, sám se k ničemu nevyjádří. Důvodem je to, že neporozumí zadané otázce, úkolu. Odpovídá výkřiky nebo naučenými slovy nesouvisejícími s obsahem otázky. Má chudou slovní zásobu.

Po 3 měsících nedošlo u Kubíka k žádné změně. Měl by navštěvovat logopeda. Na doporučení učitelek mateřské školy, PPP rodiče nereagují. Chlapec se neustále vyjadřuje výkřiky, jednotlivými slovy. Na každou otázku, zadaný úkol reaguje otázkou: „Kdy přijde máma? Pomůžeš? A jak?“. Nedokáže se sám vyjádřit díky špatné mluvě, malé slovní zásobě a neporozumění úkolu.

Po půl roce nemohu u chlapce zaznamenat žádný posun. Do mateřské školy dochází chlapec zřídka a rodiče na doporučení logopeda nereagují.

Tabulka č. 5b – Záznam pokroků Verunky během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Komunikativní dovednosti Verunka	Výslovnost	Obtíže ji tvoří nesprávná výslovnost r, ř, sykavky a vyslovování složitějších slov.	Přetrvává (navštěvuje logopeda)	Zlepšení ve výslovnosti sykavek	Stejně	Bez zlepšení
	Jednoduchá souvětí	Mluví v jednodušších větách	Zřídka použije souvětí	Bez zlepšení	Stejně	Stejně
	Vyjadřování myšlenky, popis situace, události	Zvládá. Má rozšířenou slovní zásobu.	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Vyjádřit své pocity	Nevyjadřuje se	Zřídka se vyjádří mimikou, slovně	Často se vyjadřuje pouze mimikou, zřídka slovně	Stejně	Pomalou se začíná vyjadřovat slovně
	Gramaticky správně	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
	Vézt dialogy	Nedokáže navazovat dialogy	Vede dialogy s kamarády. Zřídka s učitelkami.	Zlepšení. Občas vede dialog s učitelkami, pokud se objeví nějaký	Stejně	S učitelkami vede dialog bez problémů. Ráda si s nimi povídá a

				problém.		sdělí jim něco nového.
	Odpovídat na otázku	Dokáže pouze jednoslovně.	Snaží se odpovídat celou větou.	Dokáže na otázku odpovědět.	Zvládá	Zvládá
	Charakterizovat znaky předmětů, osob, zvířat	Zvládá. Potřeba individuálního přístupu – potřeba zjišťovacích otázek (Co je vedle pejska? Jakou má barvu? atd.)	Zvládá. Potřeba individuálního přístupu.	Beze změny	Stejně	Stejně
	Dokončit příběh, navrhnout další varianty	Ráda si příběhy domýšlí	Dokáže navrhnout další řešení. (Rodiče s Verunkou tuto aktivitu často dělají)	Zlepšení. Pokud ji příběh zaujme, dokáže navrhnout i řešení.	Stejně	U většiny příběhů se ho snaží dokončit

Resumé

Verunka nedokáže navazovat dialogy. Na otázky odpovídá jednoslovně, někdy se snaží i celými větami. Mluví v jednodušších větách, které jsou gramaticky správně. Obtíže jí tvoří nesprávná výslovnost r, ř, sykavky a vyslovování složitějších slov. Při charakteristice předmětů, osob, zvířat potřebuje individuální přístup. Ráda poslouchá příběhy a domýšlí si různé varianty závěru.

Verunka se během 3 měsíců zlepšila ve vyslovování sykavek. R a ř jí zatím ještě dělá velký problém. Své pocity často vyjadřuje mimikou, občas i slovně. Někdy vede dialogy s učitelkami, když se objeví nějaký problém. Pokud Verunku zaujme nějaký příběh, snaží se ho dokončit, ráda vymýšlí nějaká nová řešení, jak by mohl skončit.

Po půl roce, i když navštěvuje logopeda, nemohu zaznamenat nijak velký pokrok. Vymizely problémové hlásky „r“, „ř“, stále přetrvávají sykavky. Posun byl zaznamenán v jejím vyjadřování, kdy už přešla od mimiky k slovnímu vyjadřování. Začala vést dialogy s učitelkami, s kterými ze začátku školního roku téměř nekomunikovala. Teď si s nimi ráda povídá, co bylo nového, co dělala aj. nebo když si s něčím neví rady. Při popisu, charakteristice předmětů, osob, zvířat potřebuje neustále individuální přístup. Ráda si vymýšlí své příběhy. Při společné činnosti, kdy děti domýšlí příběh, je mezi prvními, kteří navrhnou novou, zajímavou variantu.

Tabulka č. 5c – Záznam pokroků Pátí během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Komunikativní dovednosti Pát'a	Výslovnost	Bez obtíží	Bez obtíží	Bez obtíží	Bez obtíží	V pořádku
	Jednoduchá souvětí	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Vyjadřování myšlenky, popis situace, události	Stydlivý. Nerad se sám vyjadřuje. Pokud se má vyjádřit, řekne si to pro sebe.	Stále přetrvává	Stejně	Beze změny	Stejně
	Vyjádřit své pocity			Občas vyjádří své pocity mimikou, gesty.	Stejně	Individuálně vyjádří své pocity slovem
	Gramaticky správně	Nesprávné gramatické vazby, nesprávně používá předložky	Nesprávné gramatické vazby	Bez zlepšení	Stejně	Malé zlepšení
	Vézt dialogy	Nevede s dospělými dialogy, s dětmi strohé	Zlepšení. Dialogy vede pouze s dětmi.	Zlepšení. Občas začíná vézt dialogy i s učitelkami.	Stejně	Vede dialogy s dospělými i kamarády
	Odpovídat na otázku	Na otázku dokáže odpovědět	Raději odpovídá dětem	Občas odpoví na otázky učitelek	Stejně	Odpovídá kamarádům i učitelkám nejlépe

						někde v ústraní
	Charakterizovat znaky předmětů, osob, zvířat	Výrazné znaky pojmenuje	Výrazné znaky pojmenuje.)	Přetrvává	Stejně	Stejně
	Dokončit příběh, navrhnout další varianty	Nedokončí	Dokončí, řekne si to jen pro sebe.	Přetrvává	Stejně	Stejně

Resumé

Páťa má potíže v oblasti komunikačních dovedností. Mluví ve větách s nesprávnými gramatickými vazbami, nesprávně používá předložky, má chudší slovní zásobu. Nerad se sám vyjadřuje, odpovídá na otázky, nevede s dospělými dialogy, s dětmi strohé. Pokud se má vyjádřit, řekne si to potichu pro sebe. Problém má v dokončení příběhu.

Páťa během 3 měsíců udělal pokrok. Začíná komunikovat nejen s dětmi, ale i učitelkami. Dokáže vyjadřovat své pocity pouze gesty, mimikou, slovně se nevyjádří. Stále je velmi stydlivý, proto plno názorů, odpovědí si povídá pouze pro sebe.

Jeho velkým problémem je stydlivost. Proto se nerad vyjadřuje před ostatními. Odpovědi na otázky, jakékoli vyjadřování si povídá pro sebe nebo někde v ústraní. Dokáže vést dialogy nejen s kamarády, ale i s dospělými. Nevyjadřuje své pocity jen mimikou, gesty, ale umí o nich i mluvit.

Příloha č. 5d a č.5c – Tabulky – Komunikativní dovednosti - Děti s odkladem školní docházky

Tabulka č. 5d – Záznam pokroků Martínka během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Komunikativní dovednosti Martínek	Výslovnost	Nesprávnou výslovnost hlásek „r, ř“ (navštěvuje logopedii)	Stále přetrvává	Zlepšení díky návštěvě logopedie.	Zvládá r, někdy vysloví správně i ř.	R, ř již vyslovuje správně
	Jednoduchá souvětí	Mluví ve větách	Někdy vytvoří i souvětí	Stejně	Stejně	Zvládá
	Vyjadřování myšlenky, popis situace, události	Rád vyjadřuje své myšlenky, zážitky. Dokáže popsat i situaci.	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Vyjádřit své pocity	Často vyjadřuje své pocity mimikou a gesty	Dokáže vyjádřit své pocity i slovně.	Stejně	Stejně	Zvládá
	Gramaticky správně	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
	Vézt dialogy	Dialogy vede se svými vrstevníky	Někdy vede dialog i	Zlepšení	Bez problémů vede dialog s kamarády,	Zvládá

			s učitelkami		učitelkami.	
	Odpovídat na otázku	Dokáže odpovědět.	Dokáže odpovědět i klást otázky.	Stejně	Stejně	Zvládá
	Charakterizovat znaky předmětů, osob, zvířat	S pomocí dokáže	Potřeba individuálního přístupu	Zlepšení	Snaží se sám, když si neví rady, poradí se s učitelkou, kamarády.	Zvládá
	Dokončit příběh, navrhnout další varianty	Pokud je příběh zajímavý dokončí i navrhne další varianty.	Pokud je příběh zajímavý dokončí i navrhne další varianty.	Stejně	Stejně	Zvládá

Resumé

Martínek má vyvinuté komunikační dovednosti až na nesprávnou výslovnost hlásek „r, ř“. Mluví ve větách, které jsou gramaticky správně, obsahově projev odpovídá věku.

U Martínka došlo k velkému pokroku během 3 měsíců. Díky návštěvám logopeda se zlepšil ve výslovnosti. Správně vyslovuje r, někdy i ř. Dokáže bez problémů vézt dialogy s kamarády i učitelkami.

Po půl roce jsou jeho komunikační dovednosti zcela rozvinuté. Žádná dovednost mu nečiní problém, pokud se soustředí a nezlobí u toho.

Tabulka č. 5e – Záznam pokroků Lukáška během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Komunikativní dovednosti Lukášek	Výslovnost	Neobratnost při výslovnosti obtížnějších slov, nesprávná výslovnost r, ř a obtíže při změkčení.	Zlepšení (navštěvuje logopeda)	Zlepšení	Zlepšení Dokáže správně vyslovit r.	Občas vysloví „ř“ v některých slovech
	Jednoduchá souvětí	Mluví v jednodušších větách	Mluví v jednodušších větách	Občas vytvoří krátké souvětí.	Beze změny.	Stejně
	Vyjadřování myšlenky, popis situace, události	Zřídka	Zlepšení. Někdy se dokáže k dané situaci vyjádřit. Individuální přístup.	Zlepšení. Občas vyjadřuje své myšlenky.	Stejně	Dokáže popsat situaci, událost, které se zúčastnil. Vyjádří se pouze individuálně, je velmi stydlivý
	Vyjádřit své pocity	Vyjadřuje se mimikou.	Stydlivý. Někdy se vyjádří	Beze změny	Stejně	Stejně

			slovně.			
	Gramaticky správně	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
	Vézt dialogy	Stydlivý. Nedokáže navazovat dialogy. (Dialogy navazuje pouze se sestrou)	Stydlivost přetrvává. Dialogy navazuje i s dalšími kamarády. Zřídka s učitelkami.	Stejně. Hodně stydlivý.	Stejně	S učitelkami vede dialog pouze v případě, když si neví rady a kamarádi mu neporadí
	Odpovídat na otázku	Zřídka	Zlepšení. Potřeba individuální přístup.	Stejně. Neustále potřeba individuálního přístupu.		Stejně
	Charakterizovat znaky předmětů, osob, zvířat	Potřeba dopomoci a individuálního přístupu.	Zlepšení. Potřeba individuálního přístupu	Stejně. Neustále potřeba individuálního přístupu.		Stejně
	Dokončit příběh, navrhnout další varianty	Přebírá návrhy druhých. Sám příběh nedokončí	Žádná změna	Beze změny	Stejně	Bez zlepšení

Resumé

Lukášková řeč je málo spontánní, nedokáže navazovat dialogy, na otázky odpovídá zřídka, nedokáže se sám vyjádřit. Mluví v jednodušších větách, které jsou gramaticky správně. Obtíže mu tvoří neobratnost při výslovnosti obtížnějších slov, nesprávná výslovnost hlásek r, ř a obtíže při změkčení. Dochází u něj k zlepšení díky návštěvě logopeda.

Po 3 měsících došlo u Lukáška ke zlepšení řeči. Zvládá správně vyslovovat r, občas i ř. Někdy se mu povede vytvořit krátké souvětí. Stále je hodně stydlivý. Problém mu dělá mluvit před kamarády, učitelkami. Při dialogu potřebuje individuální přístup.

Po půl roce má Lukášek pořád stejný problém v komunikaci. Je velmi stydlivý a nerad se vyjadřuje, nejraději si vše povídá pro sebe. Pomalu se začíná zlepšovat v řeči, vyslovuje správně „r“, „ř“. Individuálně dokáže vyjádřit svůj názor, popsat situaci, událost, které se zúčastnil. Pokud si někdy neví rady a kamarádi mu neporadí, vede dialog s učitelkami. Při většině dovednostech je nutný individuální přístup.

Příloha č. 6a- č. 6c – Tabulky – Předmatematické dovednosti - Děti bez odkladu školní docházky

Tabulka č. 6a – Záznam pokroků Kubíka během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Předmatematické dovednosti Kubík	Orientace v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat počet	Nezvládá (nerozpozná znaky, ani nepojmenuje, nezná pojem číslo)	Bez zlepšení	Žádné zlepšení	Stejně	Žádné zlepšení
	Chápat, že číslovka označuje počet	Nezvládá	Bez zlepšení	Žádné zlepšení	Stejně	Žádné zlepšení
	Dokázat určit počet do 6	Nezvládá	Bez zlepšení	Žádné zlepšení	Stejně	Žádné zlepšení
	Dokázat posoudit počet dvou souborů	Nezvládá	Bez zlepšení	Žádné zlepšení	Stejně	Žádné zlepšení
	Znát a napodobit geometrické tvary, tvary písmen, číslic a jiné tvary	Nezvládá (vše napodobuje vlnovkou, čáráním)	Bez zlepšení	Dokáže napodobit kruh. Jinak vše napodobuje vlnovkou, čáráním.	Žádné zlepšení	Stejně

	Používat základní prostorové pojmy	Nezvládá	Bez zlepšení	Žádné zlepšení	Stejně	Stejně
	Orientovat se v prostoru podle slovních pokynů	Nezvládá (zmateně pobíhá po místnosti, pohyb doprovází výkřiky)	Bez zlepšení	Žádné zlepšení	Stejně	Stejně
	Rozumět pojmům týkajících se velikosti, hmotnosti a umět je použít	Nezvládá	Bez zlepšení	Žádné zlepšení	Stejně	Stejně

Resumé

Kubík má velmi oslabené předmatematické dovednosti. Nezvládá žádné činnosti ani s individuálním přístupem. Nezná a nechápe pojem číslo a vše s ním spojené. Pokud se má orientovat v prostoru podle pokynů, reaguje zmateným pobíháním po místnosti doprovázeným výkřiky. Jeho nápodoba je čárání/ vlnovky. Chlapec neustále odbíhá od činností, nevydrží být v klidu.

U Kubíka nedošlo téměř ke změně. Naučil se napodobit kruh, ostatní tvary, písmena, číslice napodobuje vlnovkou, čáráním.

Po půl roce nemohu u chlapce zaznamenat žádný posun. Do mateřské školy dochází chlapec zřídka.

Tabulka č. 6b – Záznam pokroků Verunky během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Předmatické dovednosti Verunka	Orientace v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat počet	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Chápat, že číslovka označuje počet	Někdy	Zvládá bez potíží	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Dokázat určit počet do 6	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Dokázat posoudit počet dvou souborů	Nezvládá	Zvládá, potřeba individuální přístup	Dokáže posoudit počet dvou souborů do 5	Stejně	Dokáže posoudit počet dvou souborů do 8
	Znát a napodobit geometrické tvary, tvary písmen, číslic a jiné tvary	Zvládá (někdy problém napodobit písmena)	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Používat základní prostorové pojmy	Rozumí pojmům nad, pod, před, za a další	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Orientovat se v prostoru podle	Problém	Přetrvává	Přetrvává	Přetrvává	Občas si plete

	slovních pokynů	s pravolevou orientací				pravou a levou stranu
	Rozumět pojmům týkajících se velikosti, hmotnosti a umět je použít	Rozumí pojmům větší, menší	Rozumí pojmům větší, menší	Beze změny	Stejně	Stejně

Resumé

Verunka se orientuje v číselné řadě, dokáže určit počet do 6. Někdy se objevoval problém pochopit, že číslovka označuje počet. U určování počtu a posouzení počtu dvou souborů se Verunka zlepšila. K pozitivnímu posunu došlo i u nápodoby tvarů. Na začátku (v září) měla problém s napodobováním písmen. O měsíc později vše zvládá bez problémů. Orientaci v prostoru, prostorovým pojmům rozumí. Problém se objevuje v pravolevé orientaci.

Verunka má dobře rozvinuté předmatematické dovednosti. Stále má problém s rozlišováním pravé a levé strany. U některých činností občas potřebuje individuální přístup. Dokáže posoudit počet dvou souborů do 5.

Po půl roce je zaznamenán velký pokrok. Dovednosti pro rozvoj předmatematické gramotnosti má Verunka osvojené. Občas se vyskytne problém s pravolevou orientací, kdy si není jistá, která strana je která. Na začátku školního roku nedokázala posoudit počet dvou souborů. Nejprve posuzovala počet dvou souborů do 5, teď už do 8.

Tabulka č. 6c – Záznam pokroků Pátí během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Předmatické dovednosti Pátá	Orientace v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat počet	Nestabilně zpevněna v číselném oboru do pěti, špatně rozeznává číslice	Zlepšení, orientace číselné řady do 8	Stejně	Zlepšení, orientace číselné řady do 10	Zvládá
	Chápat, že číslovka označuje počet	Nechápe souvislost počtu a množství	Dokáže přiřadit číslovky do 4 k počtu	Dokáže přiřadit číslovky do 6 k počtu	Stejně	Stejně
	Dokázat určit počet do 6	Dokáže určit počet do 4	Dokáže určit počet do 6	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Dokázat posoudit počet dvou souborů	Nedokáže	Nedokáže	Dokáže posoudit počet dvou souborů do 3	Stejně	Dokáže posoudit počet dvou souborů do 5
	Znát a napodobit geometrické tvary, tvary písmen, číslic a jiné tvary	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Používat základní	Nerozumí výrazům	Rozumí pojmům	Stejně	Rozumí pojmům	Stejně

	prostorové pojmy	nad, pod, vedle, před, za, dohromady	nad, pod		nahoře, dole, uprostřed.	
	Orientovat se v prostoru podle slovních pokynů	Pravolevá orientace je nejistá	Přetrvává	Přetrvává	Přetrvává	Stejně
	Rozumět pojůmům týkajících se velikosti, hmotnosti a umět je použít	Zatím nerozumí	Zatím nerozumí	Zatím nerozumí	Občas rozliší menší, větší.	Stejně

Resumé

U Páti došlo k zlepšení v předmatematických dovednostech. Začal se orientovat v číselné řadě do 8. Posun je i v určování počtu do 6, přiřazování číslovek k počtu. Zatím nedokáže posoudit počet dvou souborů. Nápodoba tvarů je bez potíží. Rozumí pouze prostorovým pojmům nad, pod. V pravolevé orientaci si je nejistý.

Pát'a se během 3 měsíců zlepšil. Začíná se orientovat v číselné řadě do 10. Dokáže už přiřadit číslovky k počtu do 6. Dokáže posoudit počet dvou souborů do 3. Rozumí dalším prostorovým pojmům jako je nahoře, dole, uprostřed. Pravolevá orientace je stále nejistá. Občas rozliší pojmy menší, větší.

Od začátku školního roku došlo k rozvoji předmatematické gramotnosti. Od špatného rozeznávání číslic a nestabilního upevnění číslic do 5, se Pát'a naučil orientovat v číselné řadě 1 -10. Nejprve nechápal co to je množství, nedokázal určit počet dvou souborů. Zasnazil se a teď určuje počet dvou souborů do 5. Stále zůstává nejistá pravá a levá strana.

Příloha č. 6d a č. 6e – Tabulky – Předmatematické dovednosti - Děti s odkladem školní docházky

Tabulka č. 6d – Záznam pokroků Martínka během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Předmatematické dovednosti Martínek	Orientace v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat počet	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Chápat, že číslovka označuje počet	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Dokázat určit počet do 6	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Dokázat posoudit počet dvou souborů	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Znát a napodobit geometrické tvary, tvary písmen, číslic a jiné tvary	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Používat základní prostorové pojmy	Rozumí pojmům nad, pod, před, za a další.	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Orientovat se v prostoru podle slovních pokynů	Problém v pravolevé orientaci	Přetrvává	Přetrvává	Občas rozezná pravou, levou stranu, některé	Zlepšení, pravá a levá strana mu problém už

					prostorové pojmy nahoře, dole, uprostřed.	téměř nedělají. Prostorové pojmy ovládá.
	Rozumět pojmům týkajících se velikosti, hmotnosti a umět je použít	Zatím nezvládá	Žádné zlepšení	Beze změny	Stejně	Stejně

Resumé

Martínek dokáže napočítat do deseti, přiřazuje správné množství, pozná a dokáže pracovat se základními číslicemi, rozeznat geometrické tvary. Rozumí pojům nad, pod, před, za a další. Nevyzrálý je pouze v pravolevé orientaci promítající se do plochy i na vlastním těle.

Martínek má dobře rozvinuté předmatematické dovednosti. Zlepšil se v prostorové orientaci. Občas rozezná pravou, levou stranu, některé prostorové pojmy nahoře, dole, uprostřed.

Po půl roce si Martínek osvojil prostorové pojmy, problém mu již nedělá pravolevá orientace. Pojmy týkající se velikosti zatím moc nezvládá.

Tabulka č. 6e – Záznam pokroků Lukáška během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Předmatické dovednosti Lukášek	Orientace v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat počet	Zvládá, orientuje se v číselné řadě do 6, pozná, pojmenuje číslice	Stejně	Orientuje se v číselné řadě do 10	Zvládá	Zvládá
	Chápat, že číslovka označuje počet	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Dokázat určit počet do 6	Zvládá bez problémů	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Dokázat posoudit počet dvou souborů	Někdy si neví rady, potřeba individuálního přístupu	Potřeba individuálního přístupu	Přetrvává.	Přetrvává. Sám dokáže posoudit počet dvou souborů do 4.	Dokáže posoudit počet dvou souborů do 6
	Znáť a napodobit geometrické tvary, tvary písmen, číslic a jiné tvary	Zvládá (problém v nápodobě písmen zprava doleva)	Přetrvává	Přetrvává (Často napodobuje písmena, číslice v zrcadlově obrácené podobě)	Stejně	Problém se zrcadlově obrácenými písmeny, číslicemi, se vytrácí. Takto napodobuje už jen velmi zřídka.

	Používat základní prostorové pojmy	Neumí použít prostorové pojmy	Přetrvává	Přetrvává	Stejně	Používá prostorové pojmy nahoře, dole, uprostřed, vedle, před, za, vpravo, vlevo.
	Orientovat se v prostoru podle slovních pokynů	Problém s pravolevou orientací	Přetrvává	Rozpozná pokyny nahoře, dole, občas, kde je vpravo, vlevo.	Stejně	Snaží se a ve většině případů se mu daří rozlišovat pravou a levou stranu
	Rozumět pojmům týkajících se velikosti, hmotnosti a umět je použít	Zatím nerozumí	Zatím nerozumí	Stejně	Stejně	Rozumí pojmům menší a větší

Resumé

Lukášek se orientuje v číselné řadě 1 – 10, dokáže určit počet do 6. U posouzení počtu dvou souborů má někdy problém, potřebuje individuální přístup. Dokáže napodobit různé tvary, číslice, písmena napodobuje v opačné podobě, zprava doleva. Velký problém se objevuje v orientaci v prostoru, v pravolevé orientaci, v užívání prostorových pojmů.

Lukášek se během 3 měsíců zlepšil. Sám dokáže posoudit počet dvou souborů do 4. Dokáže napodobit geometrické tvary. Často napodobuje písmena, číslice v zrcadlově obrácené podobě. Začíná rozpoznávat pokyny nahoře, dole, občas, kde je vpravo, vlevo.

Po půl roce se Lukáše orientuje v číselné řadě od 1 – 10, chápe co to je počet, množství. Stále přetrvává problém se zrcadlově zobrazujícími písmeny, číslicemi. Občas se zrcadlově obráceně podepíše. Začíná ovládat prostorové pojmy jako je nahoře, dole, vpravo, vlevo aj.

Příloha č. 7a - č. 7c – Tabulky – Sluchové vnímání - Děti bez odkladu školní docházky

Tabulka č. 7a – Záznam pokroků Kubíka během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Sluchové vnímání Kubík	Rozkládat slova na slabiky, vytleskat a určit počet slabik	Nepochopí zadání úkolu. Tleská si pro radost, když ostatní vytleskávají.	Žádné zlepšení	Bez zlepšení. (Pouze napodobuje děti, neví, proč ostatní tleskají. Tleskání doprovází výkřiky, smíchem.)	Stejně	Bez zlepšení
	Poznat první a poslední hlásku ve slově, později uprostřed slova	Nepochopí zadání úkolu. Neví ani co to je písmeno.	Žádné zlepšení	Beze změny	Stejně	Bez zlepšení
	Rozlišit krátké, dlouhé samohlásky	Nepochopí zadání úkolu	Žádné zlepšení	Nerozumí zadání. Často se ptá: „A jak?“	Stejně	Bez zlepšení
	Najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící rým	Nepochopí zadání úkolu	Žádné zlepšení	Reaguje výkřiky	Stejně	Bez zlepšení

Resumé

Aktivita týkající se sluchového vnímání, které dělají děti v mateřské škole, Kubík nezvládá, nepochopí zadání činnosti. Při těchto činnostech děti napodobuje, tleská s nimi, ale ne ve správném rytmu. Pohyb doprovází smíchem, výkřiky, neposedí delší dobu na místě, odbíhá. Kubík nerozpozná slabiky, počáteční ani konečnou hlásku.

V této oblasti nedošlo u Kubíka k žádnému zlepšení. Často nepochopí zadání. Jeho snaha se projevuje napodobou ostatních dětí, aniž by pochopil, proč to dělají. Činnosti doprovází smíchem, výkřiky a neustále opakovanou otázkou: „A jak?“

Po půl roce nemohu u chlapce zaznamenat žádný posun. Do mateřské školy dochází chlapec zřídka.

Tabulka č. 7b – Záznam pokroků Verunky během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
	Rozkládat slova na slabiky, vytleskat a určit počet slabik	Slova na slabiky nerozloží	Slova na slabiky vytleská, určí počet slabik	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Poznat první a poslední hlásku ve slově, později uprostřed slova	Nedokáže určit počáteční hlásku ve slově	Určí první hlásku ve svém jméně	Občas určí počáteční hlásku i v jiných slovech	Zvládá	Zvládá
Sluchové vnímání	Rozlišit krátké, dlouhé samohlásky	Dlouhé samohlásky rozezná	Dlouhé samohlásky rozezná	Zřídka rozezná i krátké samohlásky	Stejně	Zvládá rozlišit krátké i dlouhé samohlásky
Verunka	Najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící rým	Dokáže najít k sobě dvě slova, co se rýmují.	Ráda si vymýšlí svoje rýmy.	Přetrvává	Stejně	Občas přiřazují k sobě slova, která se rýmují

Resumé

Během září udělala Verunka veliký pokrok. Učitelky mateřské školy i rodiče doma s ní procvičují určování a počet slabik, vytváření různých rýmů, hrají společně slovní fotbal na počáteční slabiky. Počáteční hlásky ji zatím dělají potíže.

O 3 měsíce později zvládá rozpoznat počáteční hlásku ve slově. Dokáže rozlišit dlouhé, zřídka krátké samohlásky. Bez problémů dokáže najít rým. Ráda si vymýšlí své vlastní rýmy, které jsou občas nesmyslem.

Během půl roku dokázala Verunka všechno dopilovat. Zvládá dovednosti, které rozvíjí sluchové vnímání.

Tabulka č. 7c – Záznam pokroků Pátí během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Sluchové vnímání Pát'a	Rozkládat slova na slabiky, vytleskat a určit počet slabik	Nedokáže vytleskat slova na slabiky, určit počet	Dokáže vytleskat slova na slabiky, určit jejich počet	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Poznat první a poslední hlásku ve slově, později uprostřed slova	První a poslední hlásku ve slově ještě neidentifikuje	Zvládá určit první hlásku ve svém jméně	Občas určí počáteční hlásku v jiných slovech	Zvládá určovat počáteční hlásky	Občas určí hlásku na konci slova
	Rozlišit krátké, dlouhé samohlásky	Nerozliší	Nerozliší. Někdy rozezná dlouhé samohlásky při rytimizaci	Rozliší dlouhé samohlásky	Zřídka rozliší krátké samohlásky	Občas rozliší krátké samohlásky
	Najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící rým	Při vyhledávání dvojic slov, která se rýmují, si je nejistý, s pomocí to dokáže.	Stejně	Stejně	Beze změny	Občas dokáže najít a říci slova, která se rýmují

Resumé

Páťa má oslabenou sluchovou oblast. Ale od nástupu do MŠ (od září) se zlepšil. Dokáže vytleskat a určit počet slabik. Počáteční hlásky zatím nerozeznává, ale tu, kterou začíná jeho jméno pozná. Při vytváření rýmu potřebuje individuální přístup a vizuální podklad.

Páťa se zlepšil v poznávání prvních hlásek ve slově. Nepozná pouze první hlásku svého jména, ale i dalších slov. Dokáže rozlišit dlouhé samohlásky, zřídka krátké.

Během půl roku udělal Páťa velký pokrok. Začal rozkládat slova na slabiky, dokáže určit počet slabik. Na začátku školního roku nedokázal určit první ani poslední hlásku ve slově. Teď si na hlásky sám vymýšlí slova. Rád hraje hru „slovní fotbal“. Problémy se objevují v rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek. Dlouhé samohlásky určí bez problémů, krátké občas. Individuální přístup potřebuje jak u určování délky samohlásek, tak u určování rýmu.

Příloha č. 7d a č. 7e – Tabulky – Sluchové vnímání - Děti s odkladem školní docházky

Tabulka č. 7d – Záznam pokroků Martínka během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Sluchové vnímání Martínek	Rozkládat slova na slabiky, vytleskat a určit počet slabik	Zvládá bez potíží. Orientuje se i v číselné řadě.	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Poznat první a poslední hlásku ve slově, později uprostřed slova	Určuje první slabiku	Někdy správně určí první hlásku	Dokáže určit první hlásku	Stejně	Občas dokáže rozeznat poslední hlásku ve slově.
	Rozlišit krátké, dlouhé samohlásky	Zatím nedokáže	Někdy rozliší dlouhé samohlásky	Bez problému rozliší dlouhé samohlásky, zřídka krátké	Stejně	Zvládá
	Najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící rým	Rád si vymýšlí svoje rýmy	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá

Resumé

Martínek má sluchové vnímání dobře rozvinuté. Nemá potíže rozkládat slova na slabiky, určit jejich počet. Od září udělal pokrok, začíná určovat první hlásky ve slově. Ne vždy se mu podaří určit pouze první hlásku. Když si není jistý, určuje první slabiku. Chápe, co je rým. Rád s kamarády tvoří smyslné i nesmyslné rýmy.

U Martínka došlo ke zlepšení. Bez problému určí první hlásku, určí dlouhé samohlásky, zřídka krátké.

Po půl roce sluchová oblast rozvinuta. Došlo u něj k posunu v rozeznávání první a poslední hlásky. Ostatní dovednosti zvládá bez obtíží.

Tabulka č. 7e – Záznam pokroků Lukáška během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Sluchové vnímání Lukášek	Rozkládat slova na slabiky, dokáže vytleskat a určit počet slabik	Slova na slabiky nevytleská	Potřeba individuálního přístupu. (S pomocí vytleská, určí počet)	Jedno-, dvoj-, tříslabičná slova vytleská a určí u nich počet sám. U delších slov potřebuje individuální přístup.	Stejně	Zvládá
	Poznat první a poslední hlásku ve slově, později uprostřed slova	Nedokáže určit počáteční hlásku ve slově	Dokáže určit počáteční hlásku u svého jména	Občas určí počáteční hlásky u dalších slov.	Stejně	Zvládá určit počáteční hlásku, občas určí hlásku na konci slova.
	Rozlišit krátké, dlouhé samohlásky	Zatím nerozlišuje	Zatím nerozlišuje	Občas rozliší dlouhé samohlásky	Stejně	Občas rozliší krátké samohlásky
	Najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící rým	Sám nenajde k sobě dvě slova, která se rýmují	Potřeba individuálního přístupu	Stejně	Občas určí rým	Stejně

Resumé

Sluchové vnímání Lukáška je málo vyzrálé. Potřebuje individuální přístup a dopomoc z důvodů neporozumění zadání. Často při pomoci druhých zvládne mnoho úkolů. Pokud má Lukášek individuální přístup, dokáže vytleskat slova na slabiky, většinou určit i jejich počet. Zatím nedokáže určit první hlásku ve slově, určuje první slabiku. S pomocí, zábavnou formou, dokáže najít dvě rýmující se slova (např.: pomocí obrázků).

U Lukáška se pomalu rozvíjí sluchové vnímání. Dokáže sám vytleskat a určit počet slabik u jedno-, dvoj- a třislabičných slov. U delších slov potřebuje pomoci. Občas dokáže určit počáteční hlásku nejen u svého jména, ale i u dalších slov. Dokáže rozlišit dlouhé samohlásky. Občas, pokud se mu učitelka individuálně věnuje, dokáže určit rým.

Během půl roku došlo u Lukáška k velkému posunu. Dokáže bez problémů rozkládat slova na slabiky, vytleskat a určit počet slabik. Také zvládá určit počáteční hlásky ve slově, koncové mu zatím dělají problém. Převážně v hudební podobě rozliší krátké a dlouhé samohlásky, ale i v mluvené řeči či v tištěné podobě jako pracovní papír s obrázky. Pokud má hledat rýmující se slova, která k sobě patří, potřebuje dopomoc. Tuto dovednost zatím zvládá jen občas.

Příloha č. 8a - č. 8c – Tabulky – Zrakové vnímání - Děti bez odkladu školní docházky

Tabulka č. 8a – Záznam pokroků Kubíka během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
<p>Zrakové vnímání</p> <p>Kubík</p>	Rozlišovat tvary předmětů, základní geometrické tvary	Nedokáže	Beze změny	Přetrvává	Stejně	Stejně
	Rozlišovat základní barvy, některé odstíny	Nedokáže (rozliší jen žlutou při přirovnání ke sluníčku)	Beze změny	Stále nedokáže rozlišovat barvy ani s přirovnáváním k jednotlivým věcem	Stejně	Rozezná červenou jako jahoda a žlutou barvu jako sluníčko
	Dokreslit chybějící část obrázku	Nedokáže	Beze změny	Nedokáže, obrázek začará	Stejně	Dokreslí si to, co se mu líbí (nejčastěji vlnovky)
	Sestavit části do celku	Sestaví, ale nesmyslně	Přetrvává	Bez zlepšení	Stejně	Přetrvává
	Najít rozdíly na obrázku	Nedokáže	Beze změny	Nezvládá	Stejně	Stejně
	Zaregistrovat	Nedokáže	Beze změny	Bez zlepšení	Stejně	Bez změny

	změny ve svém okolí					
	Sledovat a pojmenovat objekty očima zleva doprava	Sleduje všemi směry, ale většinu nepojmenuje	Beze změny	Přetrvává	Stejně	Nedokáže

Resumé

Kubík má velmi nevyzrálé zrakové vnímání. Všechny dovednosti nepochopí ani při individuálním přístupu. Sestaví nesmyslně části do celku. Sleduje obrázky všemi směry, většinu nepojmenuje.

U Kubíka nedošlo k žádnému pokroku. Barvy nedokáže rozeznat, ani když mu jsou přirovnány k nějakému předmětu. Nezvládne dokreslit chybějící část obrázku. Obrázek celý začará. Nechápe žádná zadání činností.

Po půl roce chlapec rozpozná dvě barvy - červená jako jahoda, žlutá jako sluníčko. Obrázky dokresluje pomocí vlnovek. Žádné větší změny zaznamenat nemohu, protože chlapec dochází zřídka do mateřské školy.

Tabulka č. 8b – Záznam pokroků Verunky během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Zrakové vnímání Verunka	Rozlišovat tvary předmětů, základní geometrické tvary	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Rozlišovat základní barvy, některé odstíny	Dokáže, problém s některými odstíny	Zvládá bez potíží	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Dokreslit chybějící část obrázku	Nerozumí zadání	Beze změny	Potřebuje individuální přístup	Občas zvládne sama	Zvládá sama
	Sestavit části do celku	Sestaví s pomocí	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Najít rozdíly na obrázku	Výrazné rozdíly najde	Beze změny	Občas najde i méně výrazné rozdíly	Stejně	Zvládá
	Zaregistrovat změny ve svém okolí	Nedokáže	Beze změny	Občas, zaznamená výraznou změnu	Stejně	Stejně
	Sledovat a pojmenovat objekty očima zleva doprava	Nevládá, sleduje objekty všemi směry	Beze změny	Zlepšení	Zvládá	Zvládá

Resumé

Verunka má oslabené zrakové vnímání. Rozlišovat tvary a pojmenovat objekty zvládá bez problémů. Problém se objevuje ve sledování objektů očima zleva doprava. Verunka pojmenovává předměty v různých směrech. Na obrázku s rozdíly najde pouze výrazné změny. Dokreslit část obrázku zatím nedokáže.

Verunka se zlepšila, zvládá už téměř skoro všechny dovednosti, které se týkají zrakového vnímání. Dokreslování chybějících částí v obrázku je pro ni zatím složité, ne vždy si s tím dokáže sama poradit. Občas objeví na obrázku méně výrazné rozdíly a zaznamená výraznou změnu v okolí. Pokud se soustředí, dokáže sledovat obrázky ve správném směru, zleva doprava.

Po půl roce mohu zaznamenat pokrok. Všechny dovednosti týkající se zrakového vnímání má rozvinuté. Žádná dovednost jí nedělá potíže.

Tabulka č. 8c – Záznam pokroků Pátí během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Zrakové vnímání Pát'a	Rozlišovat tvary předmětů, základní geometrické tvary	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Rozlišovat základní barvy, některé odstíny	Problém s rozlišováním odstínů barev	Přetrvává	Začíná rozlišovat některé odstíny základních barev	Zlepšení	Zvládá
	Dokreslit chybějící část obrázku	Dokáže	Dokáže	Dokáže	Dokáže	Zvládá
	Sestavit části do celku	Nezvládá	Zvládá sestavit obrázek z 6 částí	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Najít rozdíl na obrázku	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Zaregistrovat změny ve svém okolí	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Sledovat a pojmenovat objekty očima zleva doprava	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá

Resumé

Zrakové vnímání u Páti je téměř zralé. Problémy se objevují pouze ve skládání obrázku z několika částí a určování odstínů barev.

Pát'a má dobře rozvinuté dovednosti zrakového vnímání. Problém zatím ještě přetrvává v rozlišování odstínů základních barev.

Po půl roce mohu zaznamenat, že Pát'a má velmi dobře rozvinuté zrakové vnímání.

Příloha č. 8d a č. 8e – Tabulky – Zrakové vnímání - Děti s odkladem školní docházky

Tabulka č. 8d – Záznam pokroků Martínka během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
<p>Zrakové vnímání</p> <p>Martínek</p>	Rozlišovat tvary předmětů, základní geometrické tvary	Nejistota se objevuje pouze při rozlišování zrcadlově stejných, symetrických tvarů.	Beze změny	Malé zlepšení	Zlepšení, zvládá vše rozlišovat bez potíží	Zvládá
	Rozlišovat základní barvy, některé odstíny	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Dokreslit chybějící část obrázku	Ano, často podle své fantazie	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Sestavit části do celku	Sestaví bez potíží, rád skládá puzzle	Stejně	Zvládá	Zvládá	Zvládá
	Najít rozdíly na obrázku	Výrazné rozdíly najde	Beze změny	Stejně	Přetrvává (občas najde i méně výrazné rozdíly)	Zvládá
	Zaregistrovat změny ve svém okolí	Dokáže	Dokáže	Dokáže	Dokáže	Zvládá

	Sledovat a pojmenovat objekty očima zleva doprava	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá
--	---	--------	--------	--------	--------	--------

Resumé

Martínek má zrakové vnímání téměř rozvinuté. Problém se objevuje v rozlišování tvarů v zrcadlově obrácené podobě. Ostatní dovednosti zvládá bez potíží. Martínek se zlepšil. Téměř ovládá všechny dovednosti, které spadají do zrakového vnímání. Menší obtíže tvoří hledání rozdílů.

Po půl roce Martínek ovládá veškeré dovednosti zrakového vnímání. K posunu došlo při rozeznávání geometrických tvarů, písmenek, čísel a dokáže lépe nalézt všechny rozdílly (i ty méně rozeznatelné).

Tabulka č. 8e – Záznam pokroků Lukáška během půl roku v MŠ

		Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden
Zrakové vnímání Lukášek	Rozlišovat tvary předmětů, základní geometrické tvary	Zvládá, problém se objevuje v rozlišování tvarů v zrcadlově obrácené podobě	Beze změny	Malé zlepšení	Zvládá	Zvládá
	Rozlišovat základní barvy, některé odstíny	Rozliší základní barvy, problém má s některými odstíny	Zlepšení	Začíná rozlišovat některé odstíny (tmavě, světle modrá, tmavě, světle zelená)	Zvládá rozlišovat některé odstíny	Zvládá
	Dokreslit chybějící část obrázku	Dokáže, potřeba individuálního přístupu	Beze změny	Občas potřeba individuálního přístupu, většinou zvládne sám	Stejně	Stejně
	Sestavit části do celku	Sestaví, potřeba individuální přístup	Beze změny	Občas sám dokáže složit puzzle	Zvládá, občas potřeba individuální přístup	Stejně
	Najít rozdíly na obrázku	Výrazné rozdíly najde	Beze změny (méně výrazné rozdíly,	Zlepšení	Sám dokáže najít některé méně	Stejně

			potřebuje individuální přístup)		výrazné rozdíly.	
	Zaregistrovat změny ve svém okolí	Nedokáže	Beze změny	Občas	Stejně	Stejně
	Sledovat a pojmenovat objekty očima zleva doprava	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá	Zvládá

Resumé

U většiny dovedností potřebuje Lukášek individuální přístup, dopomoc. Někdy nepochopí zadání. Vše řeší pláčem. Dokáže rozlišit různé tvary, problém mu dělají tvary v zrcadlově obrácené podobě. Dokázal se zlepšit v rozlišování barev. Rozlišuje jen základní barvy, ale i některé jejich odstíny.

Lukášek zvládá rozlišovat různé tvary, zlepšil se i v rozlišování základních barev a některých jejich odstínů (tmavě, světle modrá, tmavě, světle zelená). Občas s malou dopomocí dokáže dokreslit chybějící část v obrázku. Skládání částí do celku začíná ovládat, někdy poprosí paní učitelku o pomoc. Sám dokáže najít i některé méně výrazné rozdíly.

Po půl roce stále potřebuje u některých činnostech individuální přístup. Nedokáže sám sestavit části do celku, najít další různá řešení. Skládá puzzle, které mají méně dílků. Při dokreslování částí obrázků potřebuje dopomoc, návod jak obrázek dokreslit. Sám si neporadí. Špatně zaznamenává změny ve svém okolí. Většinou jim nevěnuje žádnou pozornost. Pokrok u Lukáška je v rozpoznávání barev. Dokáže již rozpoznávat základní barvy, ale i jejich odstíny.